

PREVERJANJE ZNANJA – Celični procesi, Energija, Seme

Pri reševanju lahko uporabljaš zvezek in učbenik, po potrebi tudi e-učbenik.

Točke iz preverjanja se bodo seštele in se jim bodo dodale točke iz dosedanjega sprotnega dela.

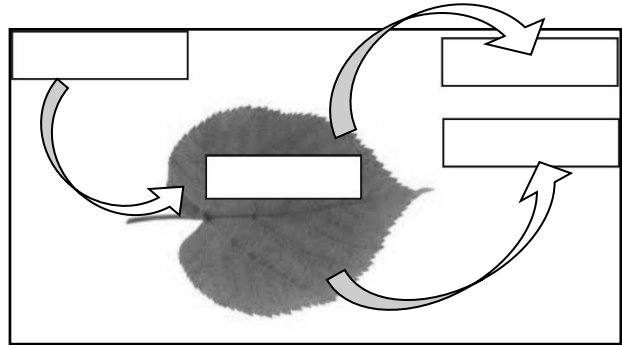
1. Primerjaj celično dihanje in fotosintezo:

	KDO GA IZVAJA – KATERA BITJA?	V KATERIH CELICAH POTEKA?	KDAJ POTEKA?	POTREBUJE ENERGIJO ALI JO USTVARJA?
FOTOSINTEZA				
CELIČNO DIHANJE				

2. V prazne prostorčke vpiši snovi, ki vstopajo in izstopajo iz nje v procesu **CELIČNEGA DIHANJA**.

a) Kaj se zgodi, če ni celičnega dihanja?

Zakaj? _____



3. Spodnje trditve so NEPRAVILNE. Popravi jih tako, da v besedilu **prekrižaš napačno besedo** (ali besedno zvezo) ter na črto **napišeš ustrezno zamenjavo** (ali kaj dodaš, če je potrebno).

a) Fotosinteza poteka v vseh rastlinskih delih.

b) Fotosinteza poteka tekom celega dneva.

c) Celično dihanje poteka v celičnem jedru, fotosinteza pa v kloroplastu.

d) S celičnim dihanjem pridobivamo hrano za izvajanje vseh življenjskih procesov.

e) Korenina peteršilja ne izvaja celičnega dihanja, saj ni zelena.

f) Tudi korenina peteršilja izvaja fotosintezo.

g) Celično dihanje poteka le v zelenih delih rastlin.

4. Kateri od virov energije **NI povezan s Soncem** (obkroži):

biomasa

veter

geotermalna energija

fosilna goriva

5. Dopolni besedilo, ki kaže kako se energija spreminja iz ene oblike v drugo:

Ko Meta poje jabolko, dobi _____ . Ko vozi _____ , s tem proizvaja mehansko energijo. Sprednje kolo se vrti in poganja dinamo, ki je vrsta _____ , saj proizvaja _____ , ki potuje po žicah do žarnice, ki v okolico oddaja _____ .

6. Električno energijo pridobivamo v elektrarnah. Obkroži vrsto elektrarne, ki **najmanj** negativno (slabo) vpliva na okolje.

a) Hidroelektrarna

b) Termoelektrarna

c) Sončna elektrarna

Utemelji svojo odločitev: _____

7. Obkroži **obnovljive vire energije** (4):

kurilno olje biomasa nafta zemeljski plin plimovanje tekoča voda premog sonce

8. Poveži vrsto elektrarne z virom energije, kateri se v elektrarni predeluje v elektriko:

SONČNA ELEKTRARNA

fosilna goriva

HIDROELEKTRARNA

vodni krog

TERMOELEKTRARNA

radioaktivne rude

JEDRSKA ELEKTRARNA

Sonce

9. Naštej vsaj tri **različna** načina, kako lahko varčujemo z električno energijo:

10. Sončno energijo želimo uporabiti za ogrevanje vode v hiši. Lahko uporabimo:

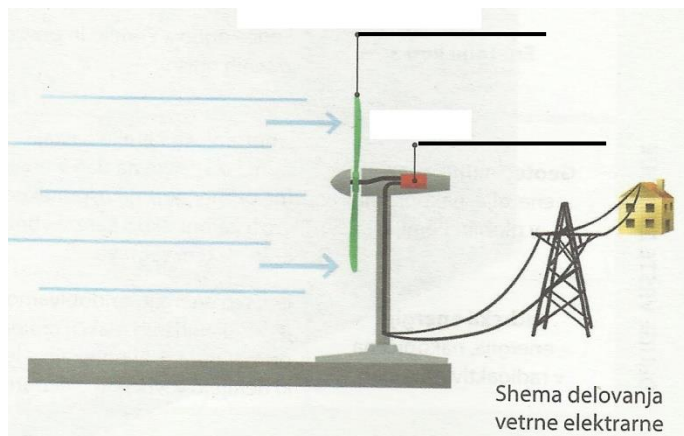
_____ – **sončne kolektorje** za gretje

_____ – **sončne celice** za pridobivanje električne energije, s katero ogrejemo vodo

a) Zraven vsake možnosti dopiši **obliko (vrsto) energije**, ki jo dobimo iz Sonca.

b) Katera možnost se ti zdi varčnejša (pojasni zakaj): _____

11. Pravimo, da energija vetra izvira iz sončne energije. Pojasni to trditev! _____

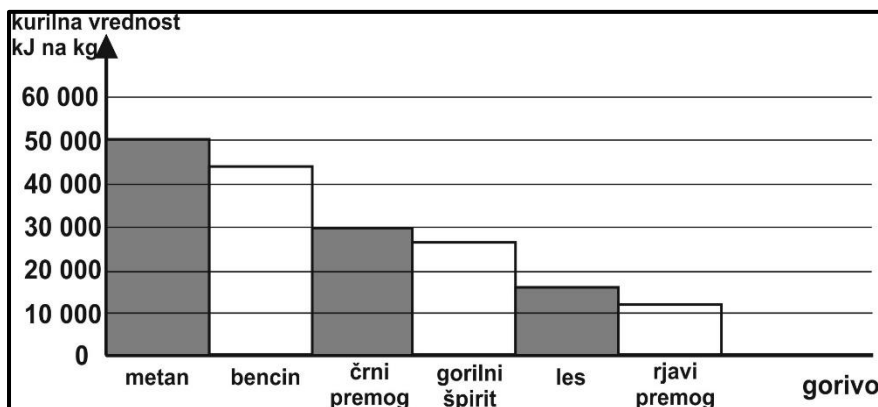


a) Na sliki vetrne elektrarne ob črtah **dopiši nazive teh dveh delov.**

b) **Kaj je naloga teh dveh delov?**

c) **S puščico označi mesto, kjer nastaja električna energija.** Poimenuj ga: _____

12. Kurilna vrednost nam pove, koliko kilojoulov (kJ) toplote se sprosti, če zgore 1 kg goriva. Oglej si diagram kurilnih vrednosti goriv ter odgovori na vprašanja:



a) Iz diagrama odčitaj kurilno vrednost črnega premoga:

b) Ali bi se bolje gredli z lesom ali metanom (zemeljskim plinom)? _____

d) Pri izgorevanju premoga v termoelektrarnah nastajajo plini, ki povzročajo pojav, imenovan »topla greda, oziroma globalno segrevanje«. Kateri je eden od najhujših plinov, ki povzročajo ta pojav? _____

e) Pojasni, kaj so lahko posledice »učinka tople grede« – kakšen je vpliv na okolje? (več odgovorov): _____

f) Predlagaj vsaj en drugačen vir energije, ki nima takšnega vpliva: _____
Utemelji izbiro: _____

g) Nariši **ozonski plašč** Zemlje in kako deluje:

h) Pojasni, kakšna je vloga ozona: _____

13. Na skici semena **označi**:

- semensko lupino
- škrobnato telo
- kalček



a) Napiši, kako imenujemo **dele kalčka**: _____

b) Ali je na skici seme enokaličnice ali dvokaličnice? _____

Utemelji odgovor. _____

c) Razen škroba, katero drugo snov imajo lahko rastline shranjeno v semenu? _____

d) Kakšna je **vloga škroba** kot rezervne snovi v semenu? _____

14. Pojasni, kako poteka **kalitev semena**:

1) _____

2) _____

3) _____

4) _____

* Napiši mi, kateri del snovi ti je najboljše šel: _____

Pojasni izbiro, zakaj ti je to dobro šlo: _____

* Napiši mi, kateri del snovi ti je najslabše šel: _____

Pojasni izbiro, zakaj ti je to slabo šlo: _____
